

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 200 lei
Pentru străinătate 500 lei
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare în fie-care zi de ucru

Oficiul guvernului spune: „guvernele unei țări sunt expresia intereselor acelei țări”.

Aşa o fi pe alurea!

La noi, însă, guvernul actual este expresia intereselor capitalurilor liberale!

Dr. Iosif Blaga -- protopopul Braşovului

La încheierea sesiunii se telefonează din Sibiu, că în şedinţa de azi a Consistoriului plenar a fost numit protopop al Braşovului dinstinsul director al liceului „Andrei Şaguna”, d-l dr. Iosif Blaga.

Ştirea aceasta va produce în toate cercurile româneşti o mare bucurie şi satisfacţie, fiindcă prin votul Consistoriului plenar s'a pus capăt unei campanii nenorocite, care tindea la slăbirea încrederii oamenilor de bine şi de cinste în forurile noastre superioare bisericesti.

Prin votul de azi al Consistoriului plenar s'a distrus legenda despre amestecul celor nechemati în afacerile interioare ale bisericii ortodoxe şi s'a dovedit că atunci când sunt la mijloc mari interese bisericesti şi morale, cei din fruntea bisericii ortodoxe îşi cunosc datoria.

Bucurându-ne din toată inima de hotărârea dela Sibiu, adresăm d-lui dr. Iosif Blaga sincere felicitări.

Trăiască noul protopop al Braşovului: dr. Iosif Blaga!

Liberalii predică morală

Oficiul guvernului, într'un articol prim, se ridică împotriva presei care se află în slujba intereselor străine, care exagerază faptele, care, neavând respectul adevărului, nu poate avea nici prestigiu moral.

Iscălim şi noi cu amândouă mâinile. Numai cât vinovaţii nu se găsească acolo, unde li cântă „Viitorul”, ci tocmai în redacţiile ziarelor guvernamentale şi — vom dovedi-o imediat — chiar în redacţia... „Viitorului”.

Căci, în acelaşi articol, ţinând să servească confracţiei un model de pură obiectivitate, oficiul continuă: „...o întruire într'o sală mică din Bucureşti a unui partid, care nu-şi găseşte nici locul nici rostul în viaţa politică românească, a devenit — judecând după modul cum unele ziare opoziţioniste au scris după această întrunire — condamnarea definitivă a actualului regim. Românii dela Tisa până la Nistru s'au cutremurat de cel mai sfânt entuziasm, auzind pe d-l Iuliu Maniu vorbind în numele regionalismului, sau pe d-l Vaida, aplaudat de asistenţi, pentru opiniile sale antisemite”. Ajunge, credem. Cătoril, din întreaga

ţară, vor afla cu uimire că sala „Dacia” este mică şi neîncăpătoare, că d-l Maniu a vorbit la Bucureşti ca regionalist, iar d-l Vaida ca un antisemit ce este. Toate acestea, după ce gruparea lui Take Ionescu a fuzionat cu noi, după ce d-l Vaida a fost atacat cu violenţă de d-l Cuza, pentru că a iscălit tratatele de pace...

Cu acelaşi spirit de obiectivitate, dar cu o bogăşie de înjurături necunoscută până acum, vorbesc despre noi acei ziaristi — plăştii în timpul neutralităţii de Hennenvogel, iar astăzi de liberali — cari au venit în Ardeal să ne facă educaţie morală şi cetăţenească.

O da, ştim prea bine că presa trebuie să fie cinstită şi obiectivă; că oamenii oneşti ajung în desacad numai în ce priveşte explicarea evenimentelor sau aprecierea valorilor, niciodată însă cu privire la realitatea faptelor. Aceasta cetează s'o nege sau denatureze, numai suflurile perversite. Liberalii au în tabăra lor, se vede treaba, multe elemente de soiul acesta. Altfel, cum să ne explicăm nebunia de a combate minciuna — minjind?

Perfidie şi minciună

Cetim în oficiul guvernului următoarea minciună:

„Este de toţi cunoscută atitudinea nelămurită pe care Partidul naţional o are în chestia agitaţiunilor studenţeşti. Dăm ad un nou fapt care ilustrează încă odată această dubilitate:

„Ni se comunică din Braşov că poliţia locală a confiscat un mare număr de exemplare din ziarul studenţesc „Dacia”.

„Distribuitorii, cercetaţii, au declarat că aceste foi li s'au dat spre vânzare de către redacţia ziarului „Gazeta Transilvaniei”.

„Iată, deci, cât se poate conta pe cuvântul frunţarilor acestui partid, cum şi care sunt adevăraţii autori morali ai agitaţiunilor studenţeşti”.

Dacă ştirea de mai sus şi comentariul ce i se face o cetim în alt ziar, răspundeam poate altcum. E vorba însă de o clar oficiul guvernului, cu care nu se poate discuta serios. Căci, a face comentariul de mai sus unei ştiri false, însemnează ori o prea mare naivitate, ori o perversitate, care nu mai merită să fie discutate.

Redacţia ziarului „Gazeta Transilvaniei” n-a dat spre vânzare nimănui nimic. Iar, dacă ziarul „Dacia” a ajuns

spre vânzare în chioşcurile din Braşov, el a fost distribuit în acelaşi loc şi în acelaşi fel cum se distribuie şi oficiul guvernului „Viitorul”.

Putea fi deci făcut Partidul naţional „autor moral al agitaţiunilor studenţeşti”, tocmai aşa de bine, pe motivul că în chioşcurile din Braşov se vinde oficiul guvernului.

Constituţia şi Saşii

Saşii încep să se agite împotriva Constituţiei liberale. Mai deunăzi, d-l dep. Neugeboren, într'un interview acordat ziarului „Adevărul”, se plânga că hotărârile dela Alba-Iulia n'au fost respectate, iar acum d-l Rudolph Brandsch, într'o conferinţă ținută la Braşov, ne desănuieşte că majoritatea liberală n'a ținut seamă de doleanţele minorităţilor, când s'a redactat proiectul de Constituţie. Cel din urmă se teme că, poate ca mâine, nu vor mai exista nici şcoale nici instituţiuni culturale săseşti, căci proiectul de Constituţie nu oferă, în

Grâul nostru

Galaţi, 1 Februarie.

Înainte de războiu grâul era principala noastră producţiune şi baza exportului ţării. Eram a doua ţară exportatoare de grâu din Europa; veniam imediat după Rusia. Frumos şi bogat în gluten, grâul nostru era căutat la Anvers, Londra, Rotterdam, Hamburg, Marsilia şi Genua şi de morile unguereşti, din Budapesta.

În Vechiul regat atunci se sămăneau cu grâu în mijlocie două milioane de hectare, cari produceau anual 200—280 mil vagoane, din cari 50—60 mil vagoane le întrebunţam pentru consumaţia internă, 40 mil vagoane pentru sămânţă, iar restul se exporta.

După războiu şi după împărţirea proprietăţii mari, situaţia s'a înrăutăţit atât din punctul de vedere al cantităţii cât şi al calităţii. Grâul românesc a dispărut de pe piaţa mondială, iar calitatea lui a dat înapoi. Şi am ajuns să avem o problemă a grâului, care agită pe toată lumea.

Nu ne vom ocupa de cauzele, cari au redus cultura grâului, ca micşorarea utilajului agricol, a numărului braţelor şi vitelor de muncă, lipsa metodelor de cultură raţională şi de selecţionarea seminţei şi greutatele întâmpinate la export.

România întregită, fără de mărirea teritoriului agricol, ar trebui să cultive patru milioane de hectare de grâu, cari să producă aproximativ 400 mi de vagoane. Statisticile arată însă că în toamna trecută s'au sămănat numai 1 700 000 hectare. Dacă la acestea adăugăm, pentru grâul de primăvară, suprafaţa obicinuită de ultimii ani, de 500 000 hectare, de-abia ajungem pentru întregul an 1922—23 la un total de 2 200 000 hectare, cu o producţiune probabilă de 220 mi vagoane, adică atât cât producea Vechiul regat înainte de războiu. Şi fiindcă populaţia ţării s'a dublat, iar locuitorii noilor ţinuturi consumă proporţional mai mult grâu decât cei din Vechiul regat, consumaţia internă se ridică astăzi la 150 mi vagoane.

Aşa încât, dacă la actuala consumaţie internă adăugăm cantitatea necesară pentru sămânţă, nu ne rămâne de exportat aproape nimic pentru toamna viitoare.

Este de prisos să arătăm pagubele

la cari ne expune această stare de lucruri şi de ce trebuie să punem în mişcare toate mijloacele, de cari dispunem, pentru sporirea însămânţărilor în primăvară. Dacă în campania de export, care se încheie acum, am fi putut trimite în străinătate 150.000 vagoane de grâu, cum trimiteam înainte de războiu, am fi primit în schimb zece miliarde de lei, cari ne-ar fi îmbunătăţit valuta şi întreaga economie naţională.

Trebuie neapărat să ajungem din nou fără exportatoare de grâu. Altfel, situaţia noastră economică rămâne compromisă şi greutatele vieţii de azi vor continua înainte. Ceva mai mult, în starea de lucruri actuală ne expunem să ajungem a nu avea nici grâul necesar pentru consumaţia internă.

Cercul de studii agronomice din Bucureşti, ocupându-se de estinderea însămânţărilor de grâu şi de sporirea producţiunii la hectar, arată că pentru rezolvarea primei chestiuni, mijloacele sunt mai mult de ordin administrativ; iar pentru cea de-a doua, mijloacele sunt mai mult de ordin ştiinţific. Pentru rezolvarea primei chestiuni, măsurile comportă puşină organizare, dar multă stăruinţă, iar rezultatele pot fi imediate. Pentru chestiunea a doua trebuie o organizare mai complexă, iar rezultatele vor veni cu timpul.

Pentru estinderea însămânţărilor de grâu, consilierii agricoli, agronomii regionali şi agenţii agricoli, cu administratorii şi primarii, cu învăţătorii şi cu preoţii trebuie să ducă o campanie susţinută prin conferinţe în fiecare comună spre a îndemna pe săteni să dea estindere culturii grâului de primăvară şi de secară în primăvara 1923. Aceasta se poate face uşor acum, cu ocazia împărţirii titlurilor definitive de proprietate, când cele trei feluri de organe: agricole, administrative şi culturale, merg împreună în fiecare comună. Cei cari vorbesc ţăraniilor, trebuie să pună mult suflet şi să fie înşişi convinşi de ceea ce spun.

Cercurile culturale, şezătorile şi orice serbări, la cari iau parte sătenii, sunt tot atâtea ocazii pentru a li se vorbi de necesitatea estinderii culturii grâului.

Paralel cu acestea să se adune fără întârziere sămânţa grâului de primăvară de acolo, de unde este, şi să fie dusă în judeţele unde lipseşte. Pentru asemenea transporturi, vagoanele trebuie date imediat, fiindcă la finele lui Martie plugerii trebuie să aibă sămânţă.

Statul să achite primele de 5000 lei de vagon şi 200 lei de hectar fără amănare şi fără codire.

Să se înfiinţeze sindicate agricole, comunale, pentru usurarea condiţionării şi exportului grânelor. În această direcţie ţăraniilor, organizaţi, să fie ajutaţi de proprietari în acelaşi timp să se ridice regimul special, care este pus acum asupra grâului, luându-se măsurile de aşa fel încât cultivatorii, pe lângă obligaţia de a îngriji de consumul intern, să poată şi exporta. Taxele de export să fie rezonabile.

În fine, să se impună obligaţiuni culturale: arături adânci, sămânţa triorată şi sulfată înainte de sămănat, sămănatul întreg. Sf. Marii, stabilirea agronomilor-model la sate şi înfiinţarea unui comitet naţional al grâului, compus din agricultorii mari şi mici, morarii cerealişii şi foşii miniştri de agricultură, comitet, care să se ocupe de aproape de producţia, comercializarea şi industrializarea grâului.

Aceste măsuri, propuse de agricultorii noștri cei mai capabili, ni se par ușor realizabile și fără multe cheltuieli. Se cere însă bunăvoință, multă stăruință și răbdare.

Fără intensificarea producției în toate ramurile și mai ales în agricultură, nu vom putea scăpa de neajunsurile valutei, nici de celelalte greutăți economice, în cari ne zbatem astăzi.

I. G. Munteanu.

In Ungaria se judecă și se condamnă supuși români

Un cetățean român condamnat în Ungaria.

— Cazul maiorului O. Sorescu —

Furia răzunătoare a „ungurilor care se deșteaptă” dar nu se pomenesc, e fără margini. Zărele democratice ale emigranților maghiari la Viena, relatează un caz care pune într-o lumină cât se poate de clară sentimentele ce le nutresc căcătorii de frontieră dela Budapesta față de vecinii lor și îndeosebi față de România.

Este vorba despre cazul unui cetățean român, Ovidiu Sorescu, care, mergând la Budapesta în afaceri private și cu pașaport în regulă, a fost deținut de către agenții teroarei aibe, dat în judecată și condamnat la 11 ani temniță grea. Motivul? „Infidelitate” față de Statul maghiar. Și se motivează astfel: Ovidiu Sorescu, cu toate că făcuse parte din armata austro-ungară în grad de căpitan, a intrat imediat după revoluția din Ungaria în armata română, a luat parte la ocuparea Budapestei și a făcut rechiziții pe seama armatei române.

Deci, în Ungaria, faptul că un român face parte din cadrele armatei române, se numește „infidelitate față de Statul maghiar.” Cudată mentalitate!

Guvernul nostru are și el cuvântul — și în chestiunea lui Ovidiu Sorescu și în multe altele de felul acestuia.

O crima fioroasă

Din Timișoara ni se scrie:

Comisarul Gh. Perian și Virgil Alexi dela circumscripția V. au reușit să pună mâna pe individul Iosif Moldovan, care a săvârșit în 13 l. c. o crimă în următoarele împrejurări:

Criminalul, de fel din Ungaria, s'a refugiat pe teritor românesc, fiind urmărit. Trecut odată frontiera la noi, el s'a oprit la Salonta-Mare, unde, necunosând pe nimenea, a tras la o casă din marginea orașelului, la ep nume Gavril Fejős. Cum acesta l se tot plângea de sărăcie, Moldovan i a propus să fugă cu el îndărăt în Ungaria, unde poate câștiga bine. Fejős a primit, mai ales că între timp fusese chemat și la milite — o altă belea, de care dorea să scape.

Atăta i-a vorbit Moldovan lui Fejős despre acest lucru, în cât într'o bună zi acesta își la rămas bun dela femeie și dela copii și pleacă împreună cu musafirul său, pe care — în lipsa de acte de identitate și în calitatea de refugiat din Ungaria — l'a ținut ascuns câte va zile, împărțindu-și pâinea sa și a copiilor săi cu el. Au plecat, luând de acasă și calul și trăsura lui Fejős, cu gândul de a o vinde, când împrejurările li va sili să facă aceasta.

Au luat drumul Aradului, de unde — după ce au stat aproape două zile — au plecat înspre Timișoara.

Crima s'a întâmpiat pe drum, între Arad și Timișoara. Fejős — căruia a început să-i pară ciudat faptul că musafirul său i-a promis să-l treacă în Ungaria, iar acum îl aduce tot mai în lăuntrul țării — l'a imputat acest lucru. De aici s'a pornit o ceartă între cei doi fugari.

La un moment dat Fejős l'a dat, chiar o palmă lui Moldovan. Atât a fost de ajuns pentruca acesta să apuce un topor ce l'au luat cu dâșgul și să isbească atât de puternic în Fejős, încât îl crapă teasta și-l retează o ureche. Odată crima făptuită, Moldovan i a cadavrul victimei, îl aruncă într'un pârâu, șterge cu un sac ud sângele de pe trăsura și mână mai departe, spre Timișoara, stăpân pe cal și pe trăsura.

Crima s'a descoperit numai grație cărciumarului la care trăsese Moldovan. Acesta aflând că noul său oaspe vrea

Impărțirea pământului în Brașov

Una din ultimele fărâdeleși ale d-lui Șofey.

Tabloul celor îndreptățiți la pământ în Brașov.

C. Brașov-vechii.

Țiței Ioan, zidar, văd. Puiu Maria, Pusuc Sofron, prisionier, paroh. Moise Brum, Neagoi Ioan, pădurar, Toma Andrei, plugar, Neguțici Vasile, plugar, Chiperea Costi, lăcătuș, Cati Dumitru, funcționar, Ciocină Nicolae, funcționar, Panciu Ilie, muncitor, Cârstea George, muncitor, Birt Nicolae, Dușa George, văd. Mamină Maria, muncitoare, ori. Muntean Elvira, copilă de 8 ani, Morza Ioan, muncitor, Murășan Matei, muncitor, Vlădărean Dumitru, lemnar, Vlădărean Vasile, birjar și plugar, Șușoica Ioan, căraș, Constantin Vasile, căraș, Forir George, căraș, Voina Dumitru, zidar, Vlădărean George, zidar, Jugănar George, lemnar, Bucșa Nicolae, birjar, Enachie Dumitru, zidar, Balea George, căraș, Brosa Ioan, căraș, văd. Maria Balea, Maria Dianu, Sârbu George, drumar, Ghimbășan Nistor, lemnar, Voina George, zidar, văd. Lupu Eugenia, Rășnovean George, lemnar, văd. Vlădărean Maria, Cati Ioan, strungar, Irimie George, lemnar, Dumitru Negură, plugar, văd. Samoilă Maria, Aldea George, plugar, văd. Onca Maria, văd. Beniog Sora, Rusu George, zidar, văd. Bălăș Maria, Florea Nicolae, lemnar, Cati Dumitru, zidar, Bocu Ioan, pantofar, Tampa Constantin, zidar, Crăciun Nicolae, faur, Aldea George, zidar, Cati Dumitru, lemnar, Aldea Ioan, lemnar, George Domnișor, zidar, Țiței George, Ziira Pantosch, muncitor, Andrei Chivărar, mașinist, Lupu Nicolae, căraș, Susana Constantin, Blegu Constantin, muncitor, Uzoal George zidar, Spătar Ioan, zidar, Priscu Constantin, căraș, Șușoica Ștefan, zidar, Aldea Constantin, zidar, George Aldea, zidar, Crăciun George, zidar, Muntean Ioan, zidar, Florea Petru, zidar, Aldea Dumitru, zidar, Neguțici George, muncitor, Voicu Constantin, lemnar, Suciu Ioan, muncitor, Vlădărean Constantin,

drumar, Noian Nicolae, zidar, Spătar George, zidar, Vulcăneanu Voicu, muncitor, Balea Ioan, plugar, Perșenar George, plugar, Constantin Bucșa, zidar, Popovici George, zidar, Russ Arpad, zidar, Ghimbășan Nicolae, pantofar, Barbu Ioan, zidar, Oltean George, zidar, Puiu George, zidar, Sibian Constantin, antreprenor, Jugănar Ioan, zidar, Voicu Nicolae, zidar, George Sroie, lemnar, Bălăș Nicolae, căraș, Nicolae Dârstar, tâmplar, Dumitru Vlădărean, maistăr, Bașta Ioan, maistăr; Boeru George, funar.

Aldea Dumitru, lemnar, Tecuț Gheorghe, zidar, Văd. David Elena, Văd. Negură Paraschivă, Moldovan Dumitru, Florea Zaharia, Aldea Ioan, plugar, lemnar, Văd. Blegu Maria, Văd. Vlădărean G. Maria, Sofron Pusuc, Lupu Andrei, lemnar, Șerban Gheorghe, vămaș, Sofron Elisabeta, Sugateș Ștefan, plugar, Puiu Dumitru, zidar, Șincaș Mihail, zidar Văd. Cârstolovean Maria, Nicolae Sârbu, zidar, Bârșan Gheorghe, zidar, Bucșa Dumitru, birjar, Ion Rogozeș, croitor, Rășnovean Nicolae, zidar, Teodor Manu, negustor, Negură Ioan, lemnar, Chivărar Dumitru, zidar, Brândușov Ioan, plugar, Puiu Gheorghe, zidar, Muntean Constantin, zidar, Marin Ioan, zidar, Ilie Pontsch, zidar, Pontsch Elena, Puiu Dumitru birjar, Irimie Dumitru, lemnar, Brândușoi I. zidar, Gheorghe Ghimbășan, focar, Țiței Ioan, zidar, Zosim Foril, muncitor, Puiu Z. lemnar, Jian Gheorghe-zidar, Gheorghe Rusu, zidar, Văd. Negură Paraschivă, Cojocar Ioan, zidar, Aldea Ioan, lemnar, Petrișor Nicolae, plugar, Dăghici Petru dulgher, Cati Nicolae, lemnar, Puiu Nicolae, Văd. Toma Ecaterina, Bălăș Dumitru, zidar, Vasile Jugănar, croitor, Dușa Gheorghe, zidar, Tărlungean Gheorghe, zidar, Jugănar Ioan, zidar, Jugănar Dumitru, birjar, Văd. Găzdău Maria, Bârșan Ioan, zidar, Costandin Gheorghe, lemnar, Costandin Dumitru, lemnar, Nistor Vasile, zidar, Bucșa Dumitru, căraș, Dușa Maria, Noian Dumitru, zidar, Elisabeta Zanda, Dumitru Holan, zidar, Dârstar D. servitor, Dumitru Holan, zidar, Dușa Vasile, zidar, Florei Nicolae, lemnar, Chiperea Gheorghe, fierar, Rusu Estin, pensionar, Țifrea Brutuc, măcelar, Tărzii Vasile, zidar, Florea Nicolae, zidar.

Din Blumăna și Carmătară

Nicolae Turian, factor post., Brânzoi Ioan, muncitor, Marin Ioan George, parchet, Irimie Ioan, lemnar și plugar, Pascovici George, lemnar, Ferar Dumitru, zidar, Uzoni Nicolae, zidar și plugar, Moldovan Constantin, zidar, Murășan Ioan, zidar, Muscal Nicolae, muncitor, Neculae Voicu, plugar, Ghimbășan Nicolae, zidar și plugar, Jinga Ioan, zidar și plugar, Bușiu Anastasie, muncitor, Jinga George, zidar și plugar, Muntean George, zidar, Muntean Petru, zidar, Muntean Vasile, zidar, Mureșan Petru, zidar, Oprea Vasile, zidar, Florea Vasile, lemnar, Bârșan Dumitru, Ioan Stănescu, Gal Vasile, copist cl. II c. f. r., Ana Toma, văd. de răz., Tompa István, pădurar, Șerban Ioan, muncitor, Arvai Ioșef, birjar (pensionist c. f. r.), Mihail Pascovici, lemnar, Bârșan Ioan, zidar, George Mărginean, măsar, Anastasiu

buși și ea să dovedească proprietatea localului.

Dat fiind că Cercul Tinerimii este singura organizație social-culturală românească din orașul nostru, unica înghebare care — prin concertele, prin seratele și prin conferințele ei săptămânale — s'a afirmat mereu, de ani de zile, sperăm că la desbaterea recentă, tribunalul va asema localul din chestiune pe seama Cercului.

De vânzare. Un imobil în comuna Satulung (jud. Brașov) compus din un salon de prăvălie, cinci camere de locuit, magazii, grajd, grădină cu pomi roditori, construcție din cărămidă. Proprietar RADU G. ALDEA. A se adresa Constanța, strada Mercur Nr. 5. 3635 14-15

C. Florea, copist, Cârstea Ioan, econom și cantiner.

Din Dârste:

Moldovan Florea, Aldulea George, Bodean Ioan, Muntean G. Toma, văd. Ilieș Ana, Moarcăș Ștefan, Lepsa Ioan, Irimie Nicolae, Muntean Toma, Secelean Ioan, Muntean Andrei, Moarcăș St. Căum in Oltean Ioan, Mănicean Ioan, Oltean T. Ioan, Dumitru Căcută, Oltean Ioan, Muntean George, văd. Ana Tampa, Moarcăș Nicolae, Șuvel George, Moarcăș Șt. Radu, Cristina Barbu, Bârșii Toma, Dogar George, Vidrighinescu Ioan, Bârș T. Toma, Moașa G. văd., Moarcăș Alexe, Moașa G. Dumitru, Moarcăș Toma, Bârșan Nicolae, văd. Oltean Ana, văd. Efrusina Voina, Tampa Alexe, Moașa R. Toma, Buju George, Morar George, Făgărășan Nicolae, Bodean Nicolae, Dârstar Nicolae, Moarcăș Ioan, Moașa George, Reveica Rusu văd., Tampa Nicolae, Secelean Dumitru, Milu Ioan, văd. Cîmposă Ana, Milu Vasile, Vlad Aron, Escăian George, Moașa Toma, Irimie Costi.

F. Stuplul.

Nicolae Cârste, Ioan Cârstea, Ioan Pop, Constantin Voicu, Irimie Rusu, George Debu, George Oprea, George Drăgoșel, Văd. Vlădărean Ana, Reveica I. Cojocar, Văd. Florea Voicu, Paraschivă Jinga, Paraschivă Jinga, Ioan Dobri, Văd. Ana Puiu Ana Priscu, Irimie Blegu, Constantia Neguțici, Florea Coman, Dumitru Brândușoi, George Negură, sen. Achim Stănea, Dum. V. Valcănean, Ioan Crăciun, Zăie Spătar, Dumitru G. Voicu, Dumitru D. Voicu, Ioan Pitiși, George Ghimbășan, Dumitru Rusu, Văd. Drăgoșel Ana, Marina Voicu, Văd. Elena Popovici, Elena Constantin Drăgoșel, George Voicu Vulcănean, Alexandru Cârstea, Nicolae Dobri, Negură Constantia, Voicu Irimie, Văd. Maria Oancea, George Paraschiv, George Neguțici Dumitru Barbu, Puiu Ioan, Pop Ioan, George Spătar, Florea Oancea, Tăflan Ioan, Văd. Florea Voicu, Ioan Oprea, Paraschivă Dobri, George Puiu, Ioan George Voicu, Dumitru Ghimbășan, Paraschivă Bârșan Pipu, Dumitru V. Vulcănean, Văd. Voicu Maria, Cârstea Eftimilian, Ioan Z. Constantin, Cârstea George, George Ghimbășan, Ioan Spiridon, Nicolae Bucureșcu, Samoilă Nicolae, Vasile G. Neguțici.

Într'un număr viitor vom da și lista celor trecuți în tabloul de îndreptățiri la pământ și la locuri de casă. Brașov, 16 Februarie 1923.

Partidul național și parlamentul liberal

Citim în „Universul”:

„Viitorul” de ieri a dat știrea — inexactă, — că parlamentarii Partidului național român, ar re-entra în parlament și ar urma să participe la lucrările parlamentului pe care-l combat. Interesându-ne la direcția Partidului național, ni s'a spus că știrea e total lipsită de temei, că conducerea partidului nici nu s'a gândit să mai ia în discuție această chestiune.

Ca atare, știrea „Viitorului” e absolut fantezistă.

Mușcași de câine turbat.

În ziua de 17 Februarie cinci persoane au fost mușcate de un câine turbat, care vagabonda pe stradă. Câinele fiind într'un stadiu înaintat de turbare, a fost repede recunoscut.

Persoanele mușcate au fost duse imediat la poliție, unde s'au luat primele măsuri de îngrijire.

Câinele fiind prins și constatându-se că mușcăturile lui sunt foarte grave, atât persoanele cât și câinele au fost trimiși la Ciu.

În urma acestui fapt poliția va lua măsuri severe ca regulamentul ținerii câinilor să fie respectat.

De vânzare fân calitate superioară.

Adresați: A. Măerugaș, învățător 3601 1-3 com. Măeruş — jud. Brașov.

Cercul cultural din Timișoara fără local

În Timișoara există un Cerc al Tinerimii române, înființat imediat după intrarea armatelor române în Banat. Acest Cerc — unicul, care s'a manifestat mai des și mai frumos ori de câte ori menirea lui cerea aceasta — nu are încă un local propriu. Într'un rând, conducătorii Cercului au cerut să li se asemeze fostul local al Băncii Timișorene. Aceasta însă nu s'a întâmplat, căci localul a fost dat — fără de o prealabilă afișare la oficiul de închiriere — societății comerciale „Intercontinental”.

În contra deciziei acestuia, conducerea cercului a făcut apel la tribunal. Pertractarea acuzatorie s'a ținut în ziua de Marți, 13 l. c., Cercul fiind reprezentat prin însuș președintele său, d. avocat dr. Liviu Linția. Tribunalul nu s'a pronunțat încă. În schimb, s'a hotărât o anchetă la fața locului, pentru a se constata dacă localul poate fi folosit ca locuință; Banca Timișoreană va tre-

ULTIMA ORA

Agravarea situației în Ruhr

Ocuparea orașului Elsenkirchen. --- Explozia unei bombe. Dela rezistență pasivă la cea activă.

Berlin. Armata franceză a ocupat orașul Elsenkirchen, din cauză că primarul acestui oraș a refuzat să plătească suma de 100 milioane mărci, cu care orașul a fost pedepsit pentru rănirea ofițerilor francezi. Au fost ocupate de către francezi: poșta, gara și edificiile publice ale administrației financiare. Ocuparea va dura până atunci, până când orașul va achita suma cu care a fost pedepsit.

Berlin. (Rador.) Autoritățile belgiene au condamnat la o lună închisoare pe primarul orașului Dühburg. Primarul a apelat sentința.

Essen. (Rador.) Lângă cazarma din Essen a explodat o bombă. Pagubele pricinuite sunt minime.

Paris. (Rador.) În cercurile politice se crede, că guvernul se străduiește pe cale diplomatică ca să ajungă la un acord cu guvernul englez.

Paris. (Rador.) Din Düsseldorf se anunță că partidul poporului, central și partidul național german au hotărât să treacă dela rezistența pasivă la cea activă.

Paris. (Rador.) Proprietarii bărcilor scufundate în canalul Rinului, vor fi trași în fața consiliului francez de război.

Din mișcarea culturală a Brașovului

Expoziție de pictură românească. --- Conferențe despre literatura franceză. --- Conferențele Asociației profesorilor secundari.

Pentru publicul românesc din Brașov, care frecventează prea des balurile sau cinematograful și nici nu se pasionează exclusiv de savantele interpretări ale cărților bibliotecii Grimaud, se anunță o serie de evenimente culturale, cari vor fi nu numai o bucurie și o desfășurare rară pentru adevrații intelectuali, dar și o afirmare tot mai accentuată a diverselor forme de cultură națională.

Dintre toate aceste evenimente, pe care cu bucurie le anunțăm publicului brașovean, cel mai de seamă este fără îndoială Expoziția de pictură românească, aranjată de directorul artistic al Fundației Principele Carol, domnul I. D. Ștefănescu.

Expoziția, care va cuprinde pânze originale ale celor mai de seamă pictori români din veacul al 19-lea, constituie un eveniment nu rar ci unic pentru Ardeal și toată Tera Românească, fiindcă până astăzi nu s'a mai încercat această operă: de a face cunoscuți celor ce nu trăiesc în București și n'au muzeul la dispoziție pe reprezentanții cei mai autorizați ai picturii române. Ceeace nu a încercat până acum Statul — adică mai de mult Ministerul Instrucțiunii publice, astăzi Ministerul Artelor, sau Casa Școalelor, sau alte instituții culturale — va înfăptui (bănuim, ca totdeauna: cu propriile sale forțe și resurse) acel apostol al educației estetice, care este inimosul și distinsul profesor I. D. Ștefănescu.

Cei ce au auzit numai de Nicolae Grigorescu, Theodor Aman, Stahi, Verona etc., sau îi cunosc din puținele și imperfecte reproduceri existente vor avea rara ocazie și nespusa bucurie de a admira câteva din operele originale ale acestor maeștri și ale altora, cari fac gloria unei arte, în care neamul nostru cu adevărat escelează.

În zilele de Marți 27, Miercuri 28 și Joi 1 Martie, între orele 3-5 p. m. expoziția aranjată în Sala festivă a liceului „Andrei Șaguna” va fi deschisă publicului, care va avea ocazia să asculte totdeauna și prețioasele lămuriri ale eruditului organizator.

În aceleași zile și același sală între orele 6-7 p. m. profesorul I. D. Ștefănescu va ține o serie de 3 conferențe despre *Sufletul romantic în literatura franceză* (originile și reprezentanții săi mai de seamă: V. Hugo, Lamartine, Alfred de Musset) — aducând asfel prin acest nou ciclu de conferențe un prețios serviciu de cunoaștere și de înprindere cu formele cele mai caracteristice ale culturii franceze, acțiune despre nevoia căreia s'a mai vorbit într'un articol precedent intitulat: „Ce este și ce ar mai putea fi Cercul Artelor din Brașov”. Aceste conferențe se țin sub auspiciile Fundației Principele Carol.

In fine, avem mulțumirea de a anunța

și reînceperea Conferențelor organizate de „Asociația profesorilor secundari din Brașov”, cari vor avea loc în tot cursul lunii Martie, de 2 ori pe săptămână: Marți și Vineri, d. la orele 6-7 seara cu un interesant program ce se va anunța în curând. S'a făcut apel și la învățății universităților noastre și sperăm să auzim chiar în sezonul actual pe câțiva dintre cei mai de seamă.

Asociația prof. secundari depune toată osteneala, ca aceste manifestațiuni culturale să fie la înălțime și invitat publicul să încurajeze prin prezența sa străduințele spre „mai multă lumină” pe care le încearcă; în raport direct cu atenția și încurajarea primită își va intensifica activitatea cu totul desinteresată pe care o înalțăză. M. E.

Banca gen. Ungară de Credit escrocata cu 1.620.000 mărci

Zilele trecute Banca generală Ungară de Credit sucursala Brașov a fost escrocata cu suma de 1.620.000 mărci.

Un tânăr prezentabil s'a prezentat casierului băncii în ziua de 14 Februarie cu un cec de 1.620.000, pe care l'a încasat în suma de 11.340 lei.

Dună trei zile, banca cerând relațiuni centrale din Berlin, i-s'a comunicat că de-acolo nu s'a liberat vre-un astfel de cec și că de sigur la mijloc este o escrocherie.

În urma comunicării din Berlin, Banca generală Ungară de Credit a înștiințat autoritățile polițienești, cari au început cercetările.

Școala activă

„Măneste copil
Căci marea e viață”
Niciodată un principiu n'a fost mai bine aplicat, o regulă mai bine definită și o experiență mai temeinic reușită, ca școala activă în mișcările comandate de harnicul și neobositul domn profesor I. Nestorescu, la serbarea dată cu elevii liceului real, la Teatrul Național Apollo.

Spirit activ, înzestrat cu o voință superioară, d-sa ne arată că menirea fiecăruia dintre noi este cu totul alta decât aceea de a fi om de toate zilele.

Ca o uitare de sine dusă la extrem, a știut să strecoare în sufletul fiecărui copil, agerimea, răbdarea, vioiciunea, estetica și totodată și echilibrul respectului cu dragostea dintre elev și profesor — principii studiate astăzi de atâția pedagogi moderni, cari se străduiesc să le pună în exercițiul tuturor obiectelor de învățământ.

Iar pentru noi, acum mai mult ca oricând atât dată, avem nevoie de a stabili echilibrul moral pe care l'am pierdut. Tinta să ne fie îndrumarea prin muncă la sentimentul datoriei. Și

Știri din Banat

Mișcările muncitorilor mășari. --- Un caz dela Cartea de Apel. --- Adunarea generală a Casinei române. --- Diverse.

Timișoara, 15. --- Săptămâna trecută s'a pornit o mișcare printre lucrătorii tâmplari, pe chestiunea creșterii salariilor. Zilele trecute, ei și-au anunțat patronii că, având în vedere urcarea necontenită a prețurilor pe piață, cer o urcare a salariilor, și anume: 15 lei pe ceaș, plus 17%. Patronii au ținut o consfățuire, în urma căreia, adresându-se sindicatului, au arătat ca sunt dispuși să le dea muncitorilor 15 lei pe ceaș și să mai sporească acești 15 lei cu încă 50 de bani, dar nu le convine să plătească cele 17%. Totodată, și-au anunțat lucrătorii că sunt dispuși să înceapă și cu ei tratative directe.

A rămas ca azi după amiază la ora 6 să se întrunească atât delegații patronilor cât și ai muncitorilor, spre a aplană definitiv această chestiune.

Înainte Curții de Apel din localitate a ajuns un caz cu vechi precedente. Prin anul 1920 s'a întâmplat, la fabrica de ferestre din Reșța, o nenorocire care a costat viața unui băiat. Doi copilași, Gh. Schluțes și Mihai Bolescu, jucându-se împrejurul mașinei, au fost prinși de cureaua de transmisie, care le-a fracturat picioarele. Duși la spital, Gh. Schluțes s'a vindecat, tovarășul său însă, infectându-i-se sângele, nu a mai putut fi salvat. În spital, ambii băieți au spus că nu din vina lor au ajuns la curea, ci din a meșnicului Audrișoi, care l'a forțat. Această destăinuire a copililor a fost întâia înaintea tribunalei, celui din Lagoj de către mai mulți martori, iar Audrișoi a fost condamnat la trei ani închisoare. În urma apeliu celui condamnat, chestiunea a ajuns înaintea Curții de Apel din localitate. Apărarea, reprezentată prin d. avocat dr. Nedelcu, a cerut o vizită la fața locului. Această propunere a și fost primită, urmându-se și ascultarea de noui martori.

Sâmbătă în 16 Februarie va avea loc adunarea generală a Casinei române din localitate.

Se prevede o gedință cât se poate de înărcată. Vii incidente s'au ivit încă de pe acuma pe chestiunea alegerii unor președinți de onoare. E regretabil, desigur, că poliția se bagă și într-o reuniune atât de veche românească, nimicind buna înțelegere, care domnea până acuma între cei patru sute și mai bine de membri.

Un îndrăzneț atac a avut loc azi noapte într'una din colonile muncitorilor. Cel atacat se numește Ion Keszler și a fost împuns cu un cuțit de către un individ, asupra cărui nu poate da nici un fel de deslușiri, deoarece la ora când s'a întâmplat nenorocirea era încă întuneric, iar agresorul l'a atacat pe la spate.

Tânărul a fost internat la spital.

tochmai aceasta o găsim cu prisosință în ceea ce face d-l profesor I. Nestorescu, alături de sacrificii personale.

Aceasta să ne fie un exemplu.
Eugenia Greblis

Prinderea spărgătorului Stângaciu. Continuându-se cercetările în chestia furturilor primejdiosului spărgător Stângaciu Samion, poliția a făcut descoperiri senzaționale.

Acum doi ani, Stângaciu a făcut doi crime, din cari una asupra fostei sale concubine, care fiind mustrată, l'a amenințat că-l va denunța.

S'a stabilit că Stângaciu avea de complice pe Ambrozi Itrafa, prins de poliția din București. Ambii complici aduceau la Brașov obiecte furate în țară. Aici ei le depozitau la femeea Eugener BercoVICI, care apoi avea grijă să le vândă împreună cu Spinner Baruch.

Din cauza altor întreprinderi voesc a r'ni vinde prăvălia de Manufactură și Colonială, Brevet de Tutun, Sare și Beuturi, situată în orașul Blaj, există din 1910.

Capitalul de lipsă 400-500.000 Lei. Adresa la „Administrația foii”.

Mișcările studentești

Hotărârile Colegiului universității din București.

Se știe că Vineri seara s'a întrunit Colegiul universitar al Universității din București spre a discuta chestiunea agitațiilor studentești.

S'a prezentat o moțiune redactată de o delegație de trei d-ni profesori universitari, moțiune, care a suferit unele modificări pe cari urmează să i le aducă aceiași delegație.

Moțiunea are, în rezumat, următorul cuprins:

Profesorii Universității din București constată cu regret că studenții, în loc de a se îndruma pe calea liniștii și a bunului mers al Universității, — continuă a se deda agitațiilor.

Mai mult încă, ei vor să impună cererile lor Colegiului universitar.

Față de această rătăcire, profesorii universitari vor merge în rândurile studenției spre a le arăta că au apucat pe o cale greșită, îndemnându-i să revie la liniște, în interesul culturii naționale și în interesul lor personal.

Colegiul universitar este pentru admilerea doleanțelor studenției, doleanțe de ordin studențesc.

Colegiul universitar nu poate însă aproba „numerus clausus”. Și aceasta fiindcă Universitatea nu este a cuiva ci este, ca orice universitate, un focar de cultură și civilizație.

Informațiuni

Societatea sodalilor noștri „Lumina” s'a întrunit Sâmbăta seara la o masă colegială pentru a sărbători încheierea unui an de activitate. La banchet au participat aproximativ 70 membri în frunte cu președintele societății, d-l locțiitor de primar Emil Socaciu, vicepreședintele D. Marcea, înstăutor, d-nii: prof. C. Mășlea, N. Baboie, I. Baboie, d-nii dr. Oancea, Pocea, I. Bănișoi, V. Bada, V. Bransce, etc. După rostirea mai multor discursuri înșuflește, în cari s'au dat membrilor prețioase sfaturi și îndrumări pentru promovarea scopurilor și intereselor societății „Lumina” s'au înscris membrii fondatori pânține Pocea cu 1000 lei, iar cu câte 500 lei d-nii: dr. Tarcvin Prișcu, I. Bădișoi-Cuciu, dr. Oancea, V. Bada, V. Pitiș și d-nie R. Cașanaș și E. Ptiș. În mijloc unei mari însufleșiri s'a pus apoi baza fondului „Emil Socaciu” pentru zidirea unei case proprii a societății, colectându-se de-a membrii prezenți aproape 5000 lei.

Banchetul a decurs foarte animat și a dat tuturor o frumoasă dovadă de spiritul de jertfă, disciplină și colegialitate a membrilor societății.

Biroul electoral central al județului Alba de Jos a admis două din patru candidaturi propuse pentru alegerea de deputați din cercul Ighiuului. S'au admis candidaturile d-lor Silviu Dragomir, din Partidul național și Petre Mețes, liberal, fost prefect de Cojocna (Cluj). S'au respins candidaturile d-lor A. C. Cuza și Petringenaru pentru vicii de formă.

Greva stenografilor dela Cameră s'a aplanat. S'a ajuns la următorul aranjament. Salariile stenografilor vor fi sporite — dela 1 Aprilie a. c. — cu 1000 lei lunar. La sfârșitul sesiunii, biroul Adunării deputaților, va acorda funcționarilor Camerii și stenografilor o gratificație în limita disponibilităților bugetare.

La poșta mare din Timișoara se cercetează o afacere de mituire. Este vorba despre câțiva funcționari, cari au primit bani dela o agenție telegrafică în scop de a o servi cu precădere și în dauna unei alte agenții. Pentru moment, funcționarii incorecți au fost suspendați. Ei vor fi duși înaintea consiliului de disciplină al poștelor.

În America a bătuit furtună groznică. Sunt foarte multe victime omenești. Mai multe vapoare au fost aruncate pe fărnc. Se anunță că vaporul englez Duncan Price, s'ar fi scufundat cu 40 de persoane. Vaporul italian Monzennio a suferit avarii grave.

TEATRU CINEMA-APOLLO.

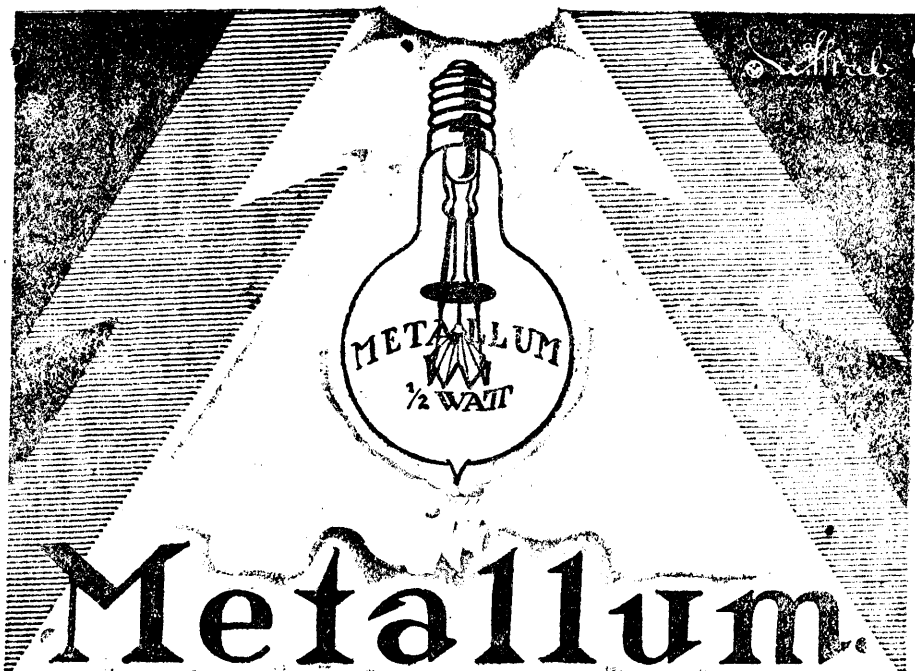
Filmul Incoronării,

în 7 mari acte.

Sub îngrijirea

Fundăției Principele Carol.

Va rula în zilele

21, 22 și 23 Februariedela 9—11 dim., 11—1 dim. și 3—5 p. m.
pentru elevi și populația satelor vecine.Dela 5—7 p. m., 7—9 seara și 9—11 seara
0-0 pentru publicul brașovean. 0-0Pentru a se evita aglomerările, direcția cinematografului
roagă publicul să și procure bilete din vreme. 2-5

3563

2-0

„Saxonia“ Nr. 467.

Prima moară automată
cu turbine**S. Fildermann-Bacău,**incepându-și funcționarea în mod
regulat.

Oferă

tuturor amatoriilor orice cantități
de făină calitate 1 și 2 din grâu
spălat și uscat, precum și țărâțe
(mari și mici) în condițiuni foarte
avantajoase, franco încărcat în
3585 vagon, Stația Bacău. 5-5

„Saxonia“ Nr. 200.

Depozitul mare
de vinuri și must
en gros și en detailtot felul de vinuri din Ardeal și din
Regat ca și must cu prețurile cele mai
convenabile.8345 32-38 **Georg Fleischer,**
Brașov, strada Vămii 23.
Engrosiștii se bucură de un rabat mare.Ceați și răspândiți
GAZETA TRANSILVANIEI

Nr. Mag. 21560/922.

Publicațiune de licitație.Pentru concesionarea lucrărilor de
legător de cărți, ce vor fi necesare sin-
guraticelor secții ale Primăriei pe anul
administrativ 1923/24, adică dela 1/IV
1923 până la 30/III 1924 se fixează
prin aceasta o desbatere de oferte în
scris pe ziua de 6 Martie 1923, ora
10 a. m., care se va ține în oficiul
economic al Primăriei, strada Arginta-
rilor 5, II, ușa 3.Reflectanții sunt invitați să și inainteze
ofertele lor în scris semnate cu
mâna proprie închise și timbrate legal,
provăzute cu tariful respectiv de prețuri,
dimpună cu vadiul de 10% la
șeful oficiului economic oraș. sau la
substitutul său, până la 6 Martie a. c.
ora 10 a. m.Condițiunile mai detaliate se pot afla
în oficiul economic al orașului în orele
de serviciu dela 8—1 a. m. zilnic.Mai notăm că oferte nereglementare
sau întârziate, precum și oferte supli-
mentare sau interpretative nu se vor
lua în considerare, ci numai astfel de
ofertanți, cari posed calificarea cerută
de lege pentru atari lucrări.Orașul are dreptul să aleagă una din
oferte, eventual să respingă toate ofer-
tele și să publice o nouă licitație.

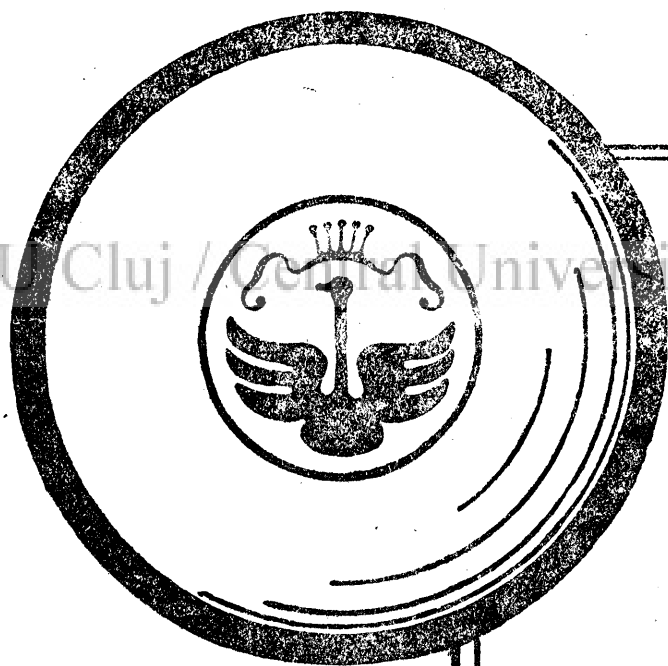
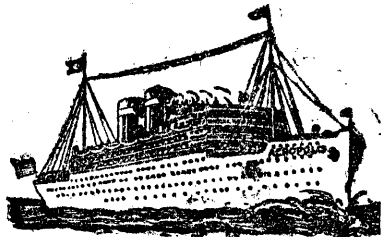
Brașov, la 12 Ianuarie 1923.

3598 2-2

Consiliul orașenesc.

Cinema-Apollo
(Teatrul Național)

In 19 și 20 Februarie

Dansatoarea cu mascăAventura unei fete cinstită în 6 acte.
In rolul principal artista operietă
OSI OSVALDA. 2-2**ELIDA**
săpun de toaletă
pentru acei ce
prețuesc calitatea**PILOȚI DE STEJAR**pentru construcție de poduri, se po
furniza în orice dimensiuni.**ANDREI KOCSIS,**Fabrică de lemnărie și Ferestrele cu aburi,
Brașov. 3599 10-10Abonamente la Gazea Tra-
silvaniei se pot face ori și când
timp mai îndelungat sau în
mare.Singura Compania a căror vapoare plece dela
CONSTANȚA direct NEW-YORK**FABRE-LINE****COMPANIE FRANCEZA de NAVIGAȚIE**
BUCUREȘTI, Pasagiul Comedia (Calea Victoriei 42)Fără
CarantinăFără
Transbordări

3583 5-12

Face cunoscut tuturor celor interesați, cari trebuiesc să plece în
AMERICA, că la **22 Februarie crt.** începe înregistrarea pașapoartelor
pentru obținerea vizei la Consulețul american și toți acei cari
au următoarele acte: Act de naștere, Act de moralitate, în care să scrie
cât timp a stat în comuna de unde pleacă, Act dela o rudă din Ame-
rica, 6 fotografii și pașaport eliberat de Ministerul de Interne, trebuie
să le trimeată birourilor noastre pe adresa de mai sus și noi ne ocu-
păm de viza Americană, care se va da cu începere dela 22 Mașu 1923.
Vapoarele Companiei noastre fac curse regulate între Constanța și New-
York fără transbordare. — Prospekte la cerere. —**FREDERIC CZELL & FII**Grupa **CAROL CZELL**Biroul Central: Str. Principele Carol, 17.
Depozit General: Brașov-vechiu, str. Lungă, 97.Comenzile pentru bere, vin și lichieri
se primesc sau prin poștă sau prin
8184 18-52 -0- telefon Nr. 72 și 38. -0-Bere comandată peste 25 sticle se transportă la domiciliu,
tota și vinurile de masă și desert, precum și toate lichierurile fine.

La dorință trimetem preț-curent.

„CONTINENTAL“**LAMPA CU PETROL ȘI PRESIUNE**
pentru iluminatul orașelor, fabricelor, magazinelor,
10-10 șantierelor etc. 3501Economică, simplă și ușor de ma-
nipulată de vânzare la Magazinele**J. Wappner**CENTRALA: Calea Victoriei 61,
SUCURSALA: Lipscani No. 73.

BUCUREȘTI. — Telefoane: 33-13 și 37-36.